

NOTAT

Miljø- og
Fødevarerministeriet
Fødevarestyrelsen

Dyrevelfærd og
Veterinærmedicin/
Kontrol og Data/Dyresundhed
J.nr. 2017-15-30-00071
Ref. KISE/JKJ/SIBZU
Dato: 07-09-2017

Notat om høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af dyreværnsloven og lov om hold af dyr (Uddannelseskra v og offentliggørelse af kontrolresultater)

Udkast til forslag til lov om ændring af dyreværnsloven og lov om hold af dyr har været sendt i høring fra den 22. juni til den 4. august 2017.

Der er modtaget høringssvar fra:

Dansk Pelsdyravlerforening, Økologisk Landsforening, Den Danske Dyrlægeforening, Dyrenes Beskyttelse, DyreværnsOrganisationernes SamarbejdsOrganisation (DOSO), Dansk Kennel Klub, Det Dyreetiske Råd, Danske Svineproducenter, Landbrug & Fødevarer, Hestens Værn og Grønlands Selvstyre (Veterinær- og Fødevarermyndigheden i Grønland på vegne af departementet for Fiskeri og Fangst) og Datatilsynet.

Heraf har Hestens Værn og Veterinær- og Fødevarermyndigheden i Grønland på vegne af departementet for Fiskeri og Fangst anført, at de ikke har bemærkninger til forslaget. Dansk Pelsdyravlerforening og Økologisk Landsforening har ikke bemærkninger til forslaget vedrørende offentliggørelse af kontrolresultater.

Bemærkninger til lovforslaget

I det følgende redegøres for de væsentligste bemærkninger i høringssvarene. Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger til høringssvarene er anført med kursiv.

Høringssvarene har alene givet anledning til enkelte mindre præciseringer i bemærkninger til lovforslaget.

Generelle bemærkninger

Uddannelseskra v

Den Danske Dyrlægeforening, Dyrenes Beskyttelse, DOSO, Det Dyreetiske Råd, Landbrug & Fødevarer og Dansk Pelsdyravlerforening er generelt positive overfor uddannelseskra v for den besætningsansvarlige. DOSO og Det Dyreetiske Råd anfører, at et uddannelseskra v bør omfatte alle husdyr. Dyrenes Beskyttelse påpeger, at et uddannelseskra v også bør gælde for landbrugsmedarbejdere. Økologisk Landsforening mener ikke, at der overordnet set er behov for at indføre et uddannelseskra v, og savner en sandsynliggørelse af, at et kra v vil have nogen effekt i forhold til dyrevelfærd, idet egentlig erhvervsmæssige ejendomme altid vil blive drevet af personer med en landbrugsmæssig uddannelse. Dyrenes Beskyttelse finder det logisk, at hjemmel til udmøntning af uddannelseskra v om dyrevelfærd flyttes til dyreværnsloven.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevarerministeriet har noteret sig det anførte om, at uddannelseskra v bør omfatte alle landbrugsdyr og alle landbrugsmedarbejdere. Hertil bemærkes, at den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse (ny § 7 i dyreværnsloven) er en generel hjemmel til at fastsætte regler om

uddannelseskra v vedrørende dyrevelfærd til personer, som er ansvarlige for landbrugsmæssigt hold af dyr. På nuværende tidspunkt er det alene hensigten at fastsætte uddannelseskra v i forhold til hold af svin, malkekvaeg og æglæggende høner. Hvis det senere findes nødvendigt, kan der med hjemmel i bestemmelsen fastsættes yderligere uddannelseskra v til personer som er ansvarlige for landbrugsmæssigt hold af andre husdyr. Det bemærkes i den forbindelse, at der allerede nu er fastsat uddannelseskra v i forhold til hold af slagtekyllinger, pelsdyr (herunder mink) samt i forhold til hold af fjervildt, hjortedyr og strudseflugl. For så vidt angår uddannelse af øvrige medarbejdere bemærkes, at det er den besætningsansvarliges ansvar at sikre, at øvrigt personale har eller bibringes de relevante faglige færdigheder, så dyrene passes velfærdsmæssigt forsvarligt. Uanset, om der er fastsat et uddannelseskra v for en given husdyrart, gælder bestemmelsen i § 3 i bekendtgørelse om mindstekra v til beskyttelse af landbrugsdyr, der finder anvendelse på hold af alle landbrugsdyr. Af bestemmelsen følger, at dyrene skal passes af et tilstrækkeligt antal personer, der har de relevante faglige færdigheder og kvalifikationer og den relevante faglige viden således, at dyrene kan passes velfærdsmæssigt forsvarligt.

Offentliggørelsesordning

Den Danske Dyrlegeforening, Dyrenes Beskyttelse, DOSO, Dansk Kennel Klub og Det Dyreetiske Råd støtter alle forslaget om etablering af en offentliggørelsesordning på hundeområdet. DOSO og Det Dyreetiske Råd fremhæver i den forbindelse, at den bagvedliggende offentlige kontrol skal have fokus på forhold af betydning for dyrevelfærden, og Den Danske Dyrlegeforening fremhæver, at initiativet om en offentliggørelsesordning ikke kan stå alene, da mange hundehold ikke blive omfattet af ordningen.

Dyrenes Beskyttelse og Dansk Kennel Klub fremhæver, at der er en stor gruppe af mindre opdræt med god dyrevelfærd, som falder uden for gruppen af erhvervsmæssige opdræt og derfor ikke vil blive omfattet af offentliggørelsesordningen. Begge foreninger er bekymrede for, at disse avlere vil blive overset af forbrugerne, hvis de ikke tænkes med i ordningen. Dansk Kennel Klub understreger i den forbindelse vigtigheden af at inddrage interessenterne på området i arbejdet med udmøntningen af offentliggørelsesordningen på hundeområdet.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at en væsentlig del af de danske kenneler er små hobbyopdræt, som ikke umiddelbart vil blive omfattet af offentliggørelsesordningen. Miljø- og Fødevarerministeriet er opmærksom på, at organisationer på området på frivillig basis har etableret ordninger, som fremmer dyrevelfærden i disse mindre kenneler. Det er hensigten, at der i samarbejde med organisationerne, herunder Dansk Kennel Klub, etableres mulighed for, at også relevante oplysninger fra disse tillidsskabende ordninger bliver offentligt tilgængelige – og at der med ordningens indførelse oplyses om, at der også findes gode mindre opdrættere, der ikke omfattes af ordningen.

Danske Svineproducenter og Landbrug & Fødevarer finder, at bestemmelsen om offentliggørelse er for bredt formuleret. Danske Svineproducenter finder således, at der eksempelvis ikke bør være hjemmel til at offentliggøre kontrolresultater for svinebesætninger, da disse ikke har direkte forbrugerkontakt. Landbrug & Fødevarer anfører, at de anser det i strid med betænkningen om offentliggørelse (betænkning nr. 1516/2010 om offentlige myndigheders offentliggørelse af kontrolresultater), at hjemmelen er generel og ikke begrænset til den aktuelt påtænkte ordning på hundeområdet. De to organisationer foreslår derfor hjemlen begrænset til at gælde hundeområdet eller eventuelt kæledyrsområdet.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Det fremgår udtrykkeligt af bemærkningerne til lovforslaget, at hjemlen kun kan anvendes til ordninger, som er forbrugerorienterede og bidrager til relevant forbrugeroplysning. Som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er den foreslåede bestemmelse formuleret, så den svarer til offentliggørelsesbestemmelsen i fødevarerloven og harmonerer med de tilsvarende bestemmelser i en række andre love på Miljø- og Fødevarerministeriets område, herunder § 64 i lov om hold af dyr. Det vurderes ikke hensigtsmæssigt at fravige den praksis, som er udviklet i relation til udformning og

anvendelse af bemyndigelsesbestemmelser om offentliggørelse af kontrolresultater på ministerområdet, herunder med hensyn til at skabe ensartethed og klarhed om, hvad disse bestemmelser kan indebære. Det vurderes, at forslaget er i overensstemmelse med reglerne om databeskyttelse, herunder de fastlagte retningslinjer i betænkning nr. 1516/2010 om offentlige myndigheders offentliggørelse af kontrolresultater.

Datatilsynet anfører, at tilsynet har noteret sig, at lovforslagets § 1, nr. 2, giver miljø- og fødevareministeren hjemmel til at fastsætte administrative regler om offentliggørelse af resultaterne af kontrollen med overholdelse af dyrevelfærdslovgivningen samt EU-forordninger på dyreværnsområdet, hvorved der sker en tilsigtet fravigelse af persondataloven efter kriterierne indeholdt i kapitel 4 i betænkning nr. 1516/2010 om offentlige myndigheders offentliggørelse af kontrolresultater.

Datatilsynet har herudover ikke bemærkninger til lovforslaget, men forudsætter at blive hørt i forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelser mv. i medfør af lovforslagets § 1, nr. 2, jf. persondatalovens § 57.

Specifikke bemærkninger fra de enkelte høringsparter

Dansk Pelsdyravlerforening

Uddannelseskrav

Dansk Pelsdyravlerforening påpeger, at dansk lovgivning i en årrække har indeholdt et uddannelseskrav for pelsdyrfarme, som ikke blot omfatter ejeren og den driftsansvarlige, men som også omfatter personer, der er beskæftiget med pasning af pelsdyr. Det anføres, at man ikke finder, at der er grundlag for at fastholde det nuværende uddannelseskrav for ansatte i minkfarme. Det foreslås, at kravet ophæves.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Ministeriet har noteret sig Dansk Pelsdyravlerforenings ønske om, at det eksisterende uddannelseskrav for personer, der er beskæftiget med pasning af levende mink, ophæves. Bemærkningen giver dog ikke anledning til ændring af lovforslaget, men ministeriet vil overveje spørgsmålet i anden sammenhæng. Det bemærkes i den sammenhæng, at uddannelseskrauet, med hjemmel i dyreværnsloven og lov om hold af dyr, er fastsat i bekendtgørelse om uddannelse m.v. af personer, der er beskæftiget i minkfarme, samt uddannelse af personer, der fører direkte tilsyn med aflivning af pelsdyr i pelsdyrfarme.

Økologisk Landsforening

Uddannelseskrav

Økologisk Landsforening anfører, at lovforslaget er mere vidtgående end det, der fulgte af den tidligere landbrugslov, idet forslaget om uddannelseskrav omfatter alle landbrugsejendomme, mens den tidligere landbrugslov kun regulerede adgang til køb af en landbrugsejendom, hvis ejendommen var på mindst 30 ha, ligesom landbrugsloven kun regulerede hvem, der kunne erhverve ejendomme – ikke krav til de, der passer dyrene.

Foreningen anfører, at uddannelseskrauet, som det er fremlagt, vil kunne skabe endnu en barriere for de små brug, hvor ejerne kun på nogle af disse vil have en landbrugsmæssig uddannelse bag sig. Økologisk Landsforening påpeger, at det er afgørende, at pasningen af dyrene vil kunne overlades til anden arbejdskraft som f.eks. ungarbejdere, efterlønnere, naboer, børn og ægtefæller i husstanden, hvis ejeren er væk fra bedriften én eller flere dage.

Økologisk Landsforening anfører endvidere, at uddannelseskrauet også går videre, end hvad der kræves i henhold til EU's direktiv 2007/43 om minimumsforskrifter for beskyttelse af slagtekyllinger, der indeholder et uddannelseskrav til dem, der har ansvaret for produktionen af slagtekyllinger, men som undtager ekstensivt staldopdræt og fritgående kyllinger/frilandskyllinger og økologisk produktion, der sidestilles med ekstensivt landbrug, hvorfor det er væsentligt, at dette tages i betragtning ved

udmøntningen. Endeligt anføres, at det er vigtigt, at kravet kun rettes mod store intensivt drevne dyrehold, herunder at grænsen for æglæggende høner skal ligge betydeligt over 350 høner.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Det er korrekt, at uddannelseskravet i den tidligere landbrugslov alene relaterede sig til erhvervelse af landbrugsejendomme (med landbrugspligt) på 30 ha eller derover, men ved ophævelse af 30 ha grænsen i landbrugsloven i 2013 (jf. lovforslag 2009/1 LSF 39) blev der i stedet i loven - for at sikre dyrevelfærden - som § 11, stk. 2, indsat en bemyndigelsesbestemmelse, efter hvilken ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kunne fastsætte bestemmelser om uddannelseskrav i forbindelse med egentligt erhvervsmæssigt husdyrhold.

Pasningen af dyrene vil kunne overlades til andre personer uden uddannelse, hvis den besætningsansvarlige f.eks. er væk fra bedriften i én eller flere dage, forudsat at de pågældende har de relevante faglige færdigheder og kvalifikationer og den relevante faglige viden, jf. § 3 i bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, der gælder for alt hold af landbrugsdyr.

For så vidt angår Rådets direktiv 2007/43 om minimumsfor skrifter for beskyttelse af slagtekyllinger kan det bemærkes, at det er korrekt, at direktivet ikke finder anvendelse på ekstensivt staldopdræt og fritgående kyllinger/frilandskyllinger samt økologisk opdrættede kyllinger, jf. artikel 1 i direktivet. Hertil bemærkes, at der i de nationale regler på området (jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 11. januar 2017 om hold af slagtekyllinger, bekendtgørelse nr. 1591 af 11. december 2015 om hold af slagtekyllinger og rugeægproduktion samt bekendtgørelse nr. 245 af 16. marts 2010 om uddannelse og kvalifikationer ved hold af slagtekyllinger), ikke skelnes mellem produktionsformer. Alle produktionsformer med slagtekyllinger med erhvervsmæssigt formål er således omfattet af uddannelseskravene i bekendtgørelse om uddannelse og kvalifikationer ved hold af slagtekyllinger.

Det bemærkes i forlængelse af ovennævnte, at der, som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, i første omgang påtænkes indført uddannelseskrav for den besætningsansvarlige for erhvervsmæssigt hold af svin, malkekvæg og æglæggende høner. Uddannelseskravet vil blive rettet mod erhvervsmæssigt landbrugsmæssigt hold, og der vil ved udmøntningen af kravet blive taget endeligt stilling til, hvad der skal forstås herved, herunder om græseværdien skal fastsættes ved 350 eller et andet antal i forhold til hold af æglæggende høner.

Dyrenes Beskyttelse

Uddannelseskrav

Dyrenes Beskyttelse anfører, at krav om uddannelse rettet mod landbrugsmedarbejdere indgår i handlingsplan for bedre dyrevelfærd for svin, men at der desværre ikke er udsigt til at det effektueres, da ambitionen siden er reduceret til et tilbud fra erhvervet om frivillig undervisning via internettet. Dette finder Dyrenes Beskyttelse utilstrækkeligt i lyset af den afgørende betydning pasningens kvalitet har for dyrenes velfærd.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

I Handlingsplan for bedre dyrevelfærd for svin er et af indsatsområderne "Undervisning i dyrevelfærd". Under indsatsområdet er nævnt to initiativer, henholdsvis uddannelseskrav til besætningsansvarlige og at afdække mulighederne for et uddannelseskrav til landbrugsmedarbejdere. Lovforslaget er relateret til det førstnævnte initiativ. I forhold til uddannelseskrav til landbrugsmedhjælpere er det ud fra en samlet vurdering fundet mest hensigtsmæssigt, at der ikke indføres et decideret uddannelseskrav, men at initiativet ligger i regi af branchen. Det bemærkes i øvrigt, at det, som ovenfor nævnt, er den besætningsansvarliges ansvar at sikre, at øvrigt personale har eller bibringes de relevante faglige færdigheder, så dyrene passes velfærdsmæssigt forsvarligt. Uanset, om der er fastsat et uddannelseskrav for en given husdyrart, gælder bestemmelsen i § 3 i bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, der finder anvendelse på hold af alle landbrugsdyr. Af bestemmelsen følger, at dyrene skal passes af et tilstrækkeligt antal personer, der har de relevante faglige færdigheder

og kvalifikationer og den relevante faglige viden således, at dyrene kan passes velfærdsmæssigt forsvarligt.

DOSO og Det Dyreetiske Råd

Uddannelseskrav

DOSO og Det Dyreetiske Råd mener ikke, at der skal være mulighed for at give dispensation fra uddannelseskravet til landmænd med erhvervs erfaring. De anfører, at dårlige rutiner kan være indøvet, når man i mange år har beskæftiget sig med husdyrhold, og at et teoretisk kendskab til dyrevelfærd kan være nødvendigt for at ændre rutinerne. Begge organisationer finder endvidere, at der under alle omstændigheder bør aflægges en tilfredsstillende prøve, og at der bør fastsættes en tidsfrist, hvorefter alle besætningsansvarlige skal leve op til uddannelseskravene.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevareministeriet bemærker, at der kun vil blive givet dispensation i helt særlige tilfælde. I forbindelse med udmøntningen vil det blive overvejet, hvorvidt aflæggelse af prøve skal være et led i meddelelse af dispensation. For så vidt angår de besætninger der vil blive omfattet af uddannelseskravet er det Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at langt de fleste vil have en besætningsansvarlig, der allerede har en landbrugsmæssig uddannelse, der opfylder uddannelseskravet. Det er derfor vurderet forsvarligt, at et uddannelseskrav vil skulle gælde fremadrettet, dvs. for personer, som varetager funktionen som besætningsansvarlig for første gang, fra og med at et krav træder i kraft.

Landbrug & Fødevarer

Uddannelseskrav

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at der er tale om fremadrettede krav med mulighed for at opnå dispensation på baggrund af relevant erfaring og kompetencer. Det anføres, at det er nødvendigt med en fleksibel ordning, hvor den pågældende kan overtage ansvaret for dyreholdet og efterfølgende gennemføre uddannelsen inden for en given periode, så kursuskravet ikke bliver en flaskehals for tilgangen af nye producenter eller driftsansvarlige.

Organisationen anfører, at der i bemærkningerne til lovforslaget anvendes både betegnelsen ”landbrugsmæssigt” og ”erhvervsmæssigt” dyrehold, og at det umiddelbart vil være mere retvisende at bruge samme ordvalg, såfremt der menes det samme eller give definition af begge.

Landbrug & Fødevarer anfører desuden, at det er urealistisk at få etableret et økonomisk bæredygtigt kursustilbud i forhold til æglæggende høner, når henses til, at det af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at det forventes, at der på årsbasis vil være fra fem til ti personer, der vil efterspørge et sådant kursus. Det anføres i den forbindelse, at et kursus for æglæggende høner i indhold og varighed i stor stil svarer til det kursus, der i dag afholdes for producenter af slagtekyllinger, og derfor bør varigheden af et kursus for æglæggende høner være den samme svarende til én dag.

I forhold til grænseværdien for hvornår der skal være tale om erhvervsmæssigt hold af æglæggende høner, påpeger Landbrug & Fødevarer, at det bør overvejes, om grænseværdien skal følge EU-direktivet for mindstekrav til beskyttelse af æglæggende høner på 350 høner, og at der i forbindelse med de veterinære restriktioner ved det seneste udbrud af fugleinfluenza blev observeret dyrevelfærdsmæssige problemer hos en række producenter, der har et erhvervsmæssigt salg af æg, men som har færre høner end grænsen i EU-direktivet på 350 høner. Organisationens anfører i den forbindelse, at hensigten med at indføre et uddannelseskrav for ægproducenter er, at der via et kompetenceløft bidrages til bedre management og nedsat dødelighed, hvorfor den foreslåede grænseværdi bør overvejes.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at der eventuelt vil kunne fastsættes en frist for

opfyldelse af uddannelseskravet, hvilket vil blive overvejet i forbindelse med udmøntningen. I forhold til anvendelsen af betegnelserne "landbrugsmæssigt" og "erhvervsmæssigt" vil det i bemærkningerne til lovforslaget blive præciseret, at der ved "erhvervsmæssigt" hold af svin, malkekvæg og æglæggende høner forstås landbrugsmæssigt hold af svin, malkekvæg og æglæggende høner i besætninger, der størrelsesmæssigt overstiger nærmere fastsatte tærskelværdier.

For så vidt angår længden af kurser for æglæggende høner er det ministeriets umiddelbare vurdering, at længden heraf bør være på to undervisningsdage. Længden af kurserne vil dog blive fastsat nærmere i forbindelse med udmøntningen af kravet.

I forhold til tærskelværdien for, hvornår en besætning med æglæggende høner skal være omfattet af uddannelseskravet, er det ministeriets umiddelbare vurdering, at det kan være hensigtsmæssigt, at tærskelværdien lægger sig op af grænsen for, hvornår reglerne i Rådets direktiv 1999/74/EF om mindstekrav til beskyttelse af æglæggende høner finder anvendelse. Dette vil dog blive fastsat endeligt i forbindelse med udmøntningen af uddannelseskravet. I den forbindelse vil ministeriet overveje, hvorvidt grænseværdien skal fastsættes til 350 eller et andet antal.

Danske Svineproducenter

Offentliggørelsesordning

Danske Svineproducenter foreslår, at hjemlen i den foreslåede § 24 g begrænses til kun at omfatte hunde/kæledyr, alternativt at klage som udgangspunkt skal have opsættende virkning på offentliggørelse af kontrolresultater.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Det fremgår, som nævnt ovenfor, udtrykkeligt af bemærkningerne til lovforslaget, at hjemlen kun kan anvendes til ordninger, som er forbrugerorienterede og bidrager til relevant forbrugeroplysning. Det er ligeledes anført i bemærkningerne til lovforslaget, at erfaringerne fra fødevarerområdet viser, at offentliggørelse i umiddelbar forlængelse af kontrolbesøget er en forudsætning for, at forbrugerne anser oplysningerne for relevante. En bestemmelse om, at klage har opsættende virkning på offentliggørelse af kontrolresultater vil således modarbejde formålet med offentliggørelsesordningen.